

EL

ECONOMIA ■

Barcelona, en una discreta posició al rànquing europeu sobre innovació

TECNOLOGIA ■

YouCare, de la xinesa ZTE, una samarreta amb 5G que salva vides

MAGAZÍN

Divendres, 2 de juliol de 2021

JOANDOMÈNEC ROS

“El masover cuida una casa per encàrrec. Això és el que no fem com a espècie amb el planeta”

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

JOANDOMÈNEC ROS

“A la societat en general li costa d’entendre la ciència, i els científics potser no ens expliquem prou bé”

El títol del seu darrer llibre és tota una declaració de principis sobre la filosofia amb què ens hauríem de comportar en el planeta Terra: ‘Cal que siguem masovers del món’ (Empúries). El seu autor, Joandomènec Ros (Barcelona, 1946), és un dels ecòlegs més respectats del país, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona i president del Consell de Protecció de la Natura. També presideix, encara que per pocs dies, l’Institut d’Estudis Catalans.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

El llibre és ple de referències a prediccions que havíeu fet els científics i que s’estan complint. No en vam fer cas en el seu moment, i ara haurem de córrer perquè tenim el canvi climàtic a sobre?

Hi ha diversos factors que ho expliquen. Per una part, que a la societat en general li costa d’entendre la ciència. I els científics potser no ens expliquem prou bé. Per altra part, hi ha una caixa de ressonància que són els moviments ecologistes. Si el que diu un científic es treu una mica de mare i es diu que s’acaba el món, la sensació d’un polític o gestor pot ser que exageren. Valdria més que anessin directament al científic a demanar-li que els ho expliqui.

I els gestors o polítics no ho fan, això?

Al llibre explico una cosa que encara no m’he tret del cap. Essent president Artur Mas, va organitzar una reunió d’una vintena llarga d’experts per veure si calia seguir ampliant el canal Segarra-Garrigues o no. El resultat va ser que no. Fins i tot dels pàgins, pel que se’ls feia pagar. Però el seu govern va tirar endavant. Que no facin cas d’un expert en un àmbit, es pot entendre. Però quan és un col·lectiu d’àmbits diferents, no s’entén. El polític té una visió de conjunt que potser el científic, veient només la seva part, no té. Uns condicionants econòmics, socials... Però tot i això, parlem d’un tema que se sap des de fa molts anys: a finals del segle XIX ja es va dir que l’entrada de diòxid de carboni a l’atmosfera podria portar problemes. Fa un segle i mig!

El mateix títol del llibre incita que canviem la nostra actitud cap al planeta. Què vol dir sentir-se’n masovers?

El masover és aquella persona que cuida d’una casa o un terreny per encàrrec de l’amo. Això que ho coneixem perfectament és el que no fem com a espècie. No cuidem el nostre entorn natural... potser perquè no hi ha *amo* que ens vigili. Fa un

parell de segles, no calia explicar això: un pagès, per exemple, era conscient de com havia de cuidar els seus camps perquè donessin fruit. Ara vaig a dir-li una cosa que sol fer enfadar algunes persones: els grans problemes de degradació del medi els atribuïm a les grans empreses i els governs, oi? En part sí. Però també hi ha una demanda social, i nosaltres formem part d’aquesta demanda: un telèfon, un televisor, la fusta, el cafè... Ja fa potser mig segle que es va dir que les cadenes d’hamburgueseries tenien un impacte en la selva amazònica perquè la transformaven en pastures.

“En l’explotació dels recursos naturals, els humans no tenim cap mesura. Agafem tot el que és possible tècnicament, ja sigui pesca, bolets, fusta”. És a dir, és una característica estructural, de la nostra mateixa condició com a espècie?

A nivell personal s’entén. És el problema que es va definir com a *tragèdia dels comunals*, a propòsit d’un problema de pastures.

Ens il·lustra?

Sí. Una persona pot portar a les pastures comunals les seves trenta vaques. Una altra n’hi porta quaranta. Com que les pastures són de tots, en poden fer l’ús que vulguin. El problema és que quan se’n van sumant i arriben a dues-centes o cinc-centes o mil vaques, destrossen els prats. És a dir, hi ha d’haver algun tipus de regulació de l’explotació del terreny, ja sigui perquè tothom es mantingui en la moderació o perquè aquesta vingui d’una autoritat superior que té un poder. I nosaltres no sempre som receptius quan ens diuen que *això no es pot fer o caldria fer això altre*. Acaba resultant que només es fa a nivell personal o de grups organitzats que veuen el problema i intenten convèncer la ciutadania en general, cosa que té més èxit que fa uns anys. Però és que el problema és més greu també!

La nostra manera d’administrar el planeta està més arrelada del que sembla. Vostè hi dedica

algun capítol, a parlar d'ecologia i religió. Venim d'aquell passatge bíblic: "Sotmeteu els peixos del mar, els ocells del cel i totes les bestioles que s'arrossegueu per la terra".

No sé si en totes les cultures és tan clar, però sí que n'hi ha diverses que creuen literalment el que diu la Bíblia o altres llibres sagrats com l'Alcorà. Si ho creuen literalment, ja els pots intentar convèncer. Per això aquest capítol, feia temps que hi donava voltes i em semblava obligat.

Fa pocs dies llegíem que els espais protegits haurien d'ocupar entre un 30% i un 50% de la superfície total del planeta, segons dos grups de científics que treballen per a l'ONU. Amb això podríem esquivar el desastre?

Una cosa són els espais protegits, i l'altra els espais naturals que no cal que siguin protegits però sí *conreats* amb mentalitat de masovers. Com la reducció de la capacitat de rebre visitants al Delta de l'Ebre. El problema és si ens pensem que això dona *dret de cuixa* a tots els espais no protegits. Sembla que els primers tinguin valor i els altres no. I sí que en tenen, però pot estar combinat amb l'explotació suau dels seus recursos. Ha d'haver-hi espais protegits al cent per cent, on no s'hi faci absolutament res, altres en què la protecció sigui compatible amb la visita, i finalment aquells que, sense estar expressament protegits, no siguin víctimes de barrabassades.

La legislació no ho preveu, això?

Sí, però als espais no urbanitzables s'hi fa de tot. I al final es canvien les lleis si convé i acaben essent urbanitzables.

Ara parlàvem sobretot de la terra però el seu àmbit d'especialització és el de l'ecologia marina. El mar és el primer indicador dels canvis del planeta?

No és l'únic. Per afirmar amb seguretat que les coses estan canviant ens calen registres de molt de temps. En alguns casos els tenim, però esbiaixats: els de temperatura o precipitació d'alguns instituts de meteorologia d'Anglaterra o Alemanya, amb sèries molt llargues de fa dos segles, poden estar condicionats perquè els observatoris abans estaven lluny de la ciutat i ara han quedat integrats en aquestes. Llavors no podem dir que el valor del registre sigui comparable. Després tenim registres com els d'estalactites de les coves o de sediments marins que ens indiquen la quantitat de diòxid de carboni que tenia l'atmosfera en el seu moment. Però aquí ens falten dades fiables d'un període llarg. A la Mediterrània, hi ha tres punts d'on tenim dades d'un llarg període: dues són a la costa francesa, una estació de biologia marina i una base de submarins, i l'altre és aquí, a les Illes Medes. El meteoròleg Josep Pascual té dades des de fa 47 anys, no hi ha cap altra sèrie tan ben feta com la seva. I què passa? Que quan demanes recursos per fer recerca, te'n donen, però en canvi si els vols per fer aquests reculls de dades tan *rutinaris* et diuen que no.

També veiem que les captures dels pescadors ens diuen molt sobre els canvis al mar, oi? O el fet que ens trobem més meduses a les platges.

Hi ha espècies que venen de Gibraltar o que entren des del mar Roig pel canal de Suez que mai no s'havien vist. És un dels efectes del clima. I de l'ampliació del canal perquè hi passessin vaixells més grans. A la costa oriental de la Mediterrània, per exemple, han entrat espècies de peixos herbívors, que mengen algues i ho deixen tot pelat. És com un bosc: si talles els arbres, desapareixen els ocells, i al mar, sense algues com la posidònia desapareixen els peixos. A la zona atlàntica d'Andalusia també s'han trobat algues que poden cobrir la superfície del mar i no deixar que penetri la llum, fet que també mata les algues del fons. Totes aquestes espècies prosperen perquè l'aigua és més calenta i també perquè no tenen depredadors.

Ens ha de preocupar l'estat d'esgotament d'algunes de les grans pesqueres del món?

Sí, molt. Pensi que l'esforç que es dirigia a unes pesqueres, ara se'n va a unes altres. De l'Atlàntic Nord, el Gran Sol, a l'Atlàntic Sud, en el nostre cas. Veiem les peixateries ben assortides, però el peix és

"Els problemes del medi ambient els atribuïm a les grans empreses i els governs. Però també hi ha una demanda social, i nosaltres en formem part"

d'allà baix. Les flotes que abans pescaven a la costa del Sàhara, on el mar era molt fèrtil, se'n van cap a l'Argentina, a les Malvines. I la regressió allà també comença a ser significativa. Cada vegada hi ha més pesqueres exhaurides o en vies d'exhaurir-se. Estem avesats a menjar lluç, i ara ve d'un altre lloc, és d'una espècie diferent, encara que un no especialista no ho notarà.

Hi ha alguna possibilitat de recuperació?

N'hi ha una, l'ampliació de les àrees protegides. Allà on no es deixa pescar, les poblacions de peixos augmenten i s'escampen. Els pescadors ja han après que no cal que pesquin en les zones protegides, que ho poden fer al voltant. Recordo quan es va implantar la primera àrea protegida, a les Medes, i els pescadors ens volien matar. Ara són els primers a defensar-la perquè ja saben que allò funciona.

Segurament no veurem una marxa enrere, però podem aspirar a veure que s'alenteixen les tendències negatives del canvi climàtic o de l'esgotament de recursos?

Aquesta és l'esperança en alguns aspectes, en altres no hi ha manera. El bacallà de les costes atlàntiques dels Estats Units o el Canadà està prohibit pescar-lo des de fa més de vint-i-cinc anys. La idea era que es

recuperarien, però no hi ha manera. Sí que ponen molts ous i hi ha moltes larves, però altres peixos se'ls mengen. És un exemple dels molts que hi ha. Recordi que el Creixent Fèrtil històric, entre el Tigris i l'Eufrates (a l'actual Iran i Iraq), és un desert des de fa més de mil anys, per una sobreexplotació. Hi ha assajos en diferents llocs del món per intentar recuperar zones de desert, i no hi ha forma de fer-ho. No només el sol és propi d'un desert sinó que no hi plou.

En un altre ordre de coses, vostè està a punt de traspasar el relleu en la presidència de l'Institut d'Estudis Catalans a la filòloga Teresa Cabré. Aquesta vegada no serà un traspàs rutinari, sinó que tindrà un component històric...

Sí, serà la primera presidenta de l'IEC. Tocava, per molts motius. Per un cantó, el nombre de dones membres és clarament inferior al que hauria de ser, comparant per exemple amb les universitats. A les universitats, les dones catedràtiques són al voltant del 30% per una sèrie de raons històriques... però a l'IEC les dones són menys encara, un 17% aproximadament. Es busca l'excel·lència en tots els camps científics però estem intentant revertir la situació. Per altra banda, la situació de la llengua a tots els territoris de parla catalana és problemàtica, amb decisions com la del govern francès o la de l'aragonès, de la qual ja no es parla tant. A les Illes, depèn de si el govern és de dretes o d'esquerres, i al País Valencià les coses han millorat.

L'IEC té un paper en la recerca, al marge de les universitats?

L'IEC fa recerca, a banda de la llengua, en àmbits en què les universitats no el fan, com és la catalanística. És a dir, la història, els aspectes jurídics o qualsevol altre que tingui a veure amb els Països Catalans. Rebem uns 5 milions de la Generalitat i de l'ordre d'1 milió d'altres institucions, però cada vegada que hi ha un nou govern hem de tornar-li a explicar el que fem i per què va la pena fer-ho en recerca. Nosaltres no podem optar directament a projectes competitius, ho hem de fer a través d'universitats i a vegades s'hi posen més bé i altres no.

OPINIÓ

Francisco Castro

DES DEL DRON

L'odi provoca cefalea

Visc a Galícia i em relaciono fonamentalment amb gent que viu a Galícia. Molta d'aquesta gent sap el que sap de Catalunya a través dels mitjans de comunicació. I viatjo molt en taxi. Moltíssim. I no sé per què, la majoria dels taxistes, almenys els que em toquen a mi, es declaren fanàtics d'emissores de ràdio de dretes molt de dretes dretíssimes. Imaginin-se la situació que suporten els pobres: hores i hores al volant escoltant la cadena COPE o esRadio. Els haurien de donar un plus de perillositat, un complement salarial o l'obligació de passar cada dues setmanes una de completa en un *spa* per desintoxicar-se de tanta mala llet.

Per la meva feina, com els deia, m'he de moure molt en taxi. La meva experiència al llarg dels anys és més o menys la que acabo d'explicar: m'adono que escolten molt la ràdio, cosa que està molt bé (jo col·laboro com a comentarista polític a la ràdio pública de Galícia, així que potser alguna vegada m'hauran escoltat), però gairebé sempre quan pujo a un taxi hi ha posades alguna d'aquestes dues emissores vomitant odi cap a l'esquerra, el nacionalisme, el moviment LGTBI i, evidentment, Catalunya, sobretot, Catalunya, el

referèndum, la persecució del castellà a Catalunya... Ja només per això tinc ganes de donar suport a Uber, que com a mínim et demanen si vols música. No parlen d'emissores. Parlen de música.

Faig molts viatges llargs en taxi, de més de dues hores entre anar i tornar, com a mínim un a la setmana. I de seguida un sap si el taxista en qüestió és fan

No sé per què, la majoria dels taxistes, almenys els que em toquin a mi, es declaren fanàtics d'emissores de ràdio de dretes, molt de dretes

o no d'aquestes emissores perquè, a la que poden em treuen, com si jo tingués grans il·lusions per parlar d'això, o de res (normalment el que desitjo és dormir i dormir i dormir), el tema polític i, com ja és habitual des del 2016, de Catalunya. Aquí és on surten tots els tòpics junts. Jo estic calladet. De tant en tant, emeto un

educat "ahà" o "mmm, clar, clar", perquè quan els meus ulls i els seus es creuin al retrovisor no hi hagi dubtes sobre les meves bones formes. Però en general, m'empasso les ganes de contestar. Els tòpics ja els sabem: estan trencant Espanya, maleït Rufian, jo me n'aniria a Waterloo i portaria Puigdemont per l'orella, el que s'ha de fer és enviar-hi l'exèrcit... l'habitual, vaja. Res nou sota el sol.

Però fa uns diumenges la cosa va ser diferent. Al taxi hi havia molta bandera espanyola. Vaig pensar, bé, ja hi som. Ja ens les tindrem. Quina necessitat hi ha de decorar el taxi amb banderetes? Ni l'espanyola ni cap altra, però si hi poses l'espanyola ja em vaig adonant de com ets. En fi. Em vaig asseure després d'un educat bon dia i em vaig reclinar, amb els ulls tancats, a veure si s'adonava que volia dormir. Però... em va reconèixer. És el de la tele. El que parla de política. I ja va ser implacable: "El que fa Sánchez, amb els indults, és trencar Espanya", "però quina vergonya, ja els val, als catalans". Vaig tancar els ulls. Imitant un ronc. Però ni així.

Quan finalment vam arribar a destí tenia mal de cap. L'odi provoca cefalea.

Lluís de Planell

RETROVISOR

Fem reformes

Quan portes molts anys veient les mateixes parets i potser sense motiu tens necessitat de fer reformes. No una neteja a fons o la capa de pintura que fas de tant en tant, es tracta de fer reformes. Amb la Covid-19, obligats a passar moltes hores dins de casa, tens temps de tot, fins i tot de voler canviar coses. Estic parlant en argot professional d'obres menors gairebé i sense seguir cap normativa en podríem dir *remiendos*. Volem substituir la banyera per un plat de dutxa; aspirem a canviar l'aspecte general del pis amb la substitució de les portes, i, per motius de comoditat, seguretat i eficiència energètica (l'ordre d'aquests tres conceptes els podeu alterar), substituïrem les portes i les finestres que donen al carrer per unes altres que no són tan generoses amb l'entrada de l'aire i els sorolls. Un incís amb els sorolls: a Vic, per exemple, tenim l'Ajuntament capficat a potenciar l'ús de la bicicleta en detriment d'altres mitjans de transport contaminants. Està molt bé, però massa sovint aquest mateix Ajuntament s'oblida dels vehicles a motor que circulen enviant a les orelles més decibels dels tolerables, dels legals i dels respectuosos.

Tornem a les obres. Tot plegat portarà pocs dies de feina. És poca cosa. Vivim

una crisi laboral, de manera que penses que no serà gens complicat trobar professionals disposats a treballar. Primer ens cal escollir l'empresa que s'ajusta més i millor a les nostres demandes. Analtzem opcions diverses. Tothom diu que sí, que està en disposició de treballar, una altra cosa és el calendari. Tu pots proposar un dia per començar; ells, les empreses, en diuen un altre força més allunyat. El calendari el marquen ells. Mai no havia vist empreses en plena crisi tan carregades de feina. Pacència, hem tingut temps d'acumular-ne tones, de paciència, amb la pandèmia i els confinaments. Ara no vindrà d'aquí.

Ja tenim les portes de casa noves i flamants. Una vegada comprovat que efectivament el plat de dutxa és més còmode que la banyera, després de quedar sorpresos pel silenci que inunda el menjador de casa gràcies a l'aïllant dels nous tancaments, arriba el moment de la reflexió. Després de rebre les factures penses en el grau de convenciment amb què fas les transferències per liquidar els imports. Faria goig explicar que tot ha anat perfecte, que tenim uns magnífics professionals, però la realitat no s'ajusta a les ganes. Val a dir que els problemes han estat molt inferiors a les satisfaccions,

és ben cert, però... una conclusió: quan una empresa disposa d'una plantilla suficient per realitzar les reformes previstes, és a dir, quan no depenen de ningú més, el resultat és impecable, cap queixa. Agraïts i orgullosos de la feina feta per uns grans professionals. La satisfacció es desvia en sentit contrari quan l'empresa necessita coordinar diferents professionals per deixar enllestida l'obra. És una cosa semblant a allò dels subcontractes de les grans companyies elèctriques o de telefonia. Cal aclarir que les queixes no són cap a tots els treballadors, però sembla que alguns professionals no actuen decidits a complaure els clients que no els ha contractat directament.

Una altra cosa: la frase que afirma allò de qui paga mana és tan falsa com l'afirmació que el Barça guanyarà la propera edició de la Champions. Pots escollir estils, colors i formes, però fins aquí. Els petits capricis que voldries convertir en realitat solen esdevenir de realització impossible. T'ho justifiquen tot, argumenten totes les discrepàncies i fins i tot t'arribes a pensar que has estat tu qui ha demanat els canvis que ells t'han imposat. Combregar amb rodes de molí, en diuen?

Hem fet obres. Una experiència.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Treball i renda

L'economista John Maynard Keynes, de qui aquest any es commemora el 75è aniversari de la seva mort, feia la predicció el 1930 que, en aproximadament un segle, la humanitat aconseguiria viure de manera còmoda, gairebé sense la necessitat de treballar, gràcies als progressos tecnològics, la qual cosa li feia plantejar-se quin era el límit del que és necessari per viure de manera prou digna, per no anar més enllà. El creixement econòmic com a finalitat en si mateixa no tenia cap interès per a algú que partia d'una concepció moral i instrumental de l'economia. A partir de satisfer les necessitats dels homes, més enllà de resoldre problemes concrets i pràctics, l'economia no tenia gaire atractiu per a aquest gran economista. Es plantejava Keynes, quant és suficient?, i conscient que la cobdícia i l'enveja tendeixen que la condició humana no es doni mai per satisfeta, considerava establir mecanismes desincentivadors a treballar més del necessari i a disposar de més riquesa del compte, creant un sistema de tributació en què el cost d'oportunitat d'ultrapassar l'indispensable fos poc interessant. Com ho va definir el mestre de Keynes, Alfred Marshall, l'economia era l'estudi "dels requisits materials del benestar", de manera que el creixement econòmic s'hauria d'entendre com una cosa residual i no com un objectiu. Com assenyala Robert Skidelsky, en el món ric estem quatre o cinc vegades millor que el 1930 si ens atenim a la mitjana, però les jornades laborals només han disminuït un 20%. Per contra, la desigualtat interna,

la nova pobresa, es va assemblant a una part de la població dels països rics amb la major part de la població dels països pobres. Al final, un progrés bastant escàs en conjunt. No hem millorat gaire si tenim en compte que un pagès a l'època medieval treballava una mitjana de 1.620 hores anuals, mentre que els assalariats nord-americans estan per sobre de les 1.800 hores i a la Xina entre les 2.500 i les 3.000 hores anuals.

La nova pobresa dels països rics posa en evidència una necessitat addicional a la de repartir el treball, que és la de trobar mecanismes supletoris de redistribució de la renda. La desigualtat creixent, que els temps de pandèmia no han fet sinó augmentar, és el major corrosiu econòmic i social de les últimes dècades, i tendeix a accentuar-se molt més. Quanta desigualtat pot tolerar un sistema democràtic? No devem ser lluny del punt crític, el de no retorn. Fins fa un temps, els salaris i la tributació han estat els dos grans mecanismes per establir uns certs límits, un cert reequilibri a la tendència natural del mercat a estimular una desigualtat acumulativa. Falta de treball, precarietat laboral, salaris en disminució, tributació centrada en les rendes del treball, exempcions i frau fiscal per al capital i caiguda lliure de les prestacions socials de l'Estat ens aboquen a un món cada vegada més desigual, tret que establim un nou pacte social, que asseguri certs nivells de redistribució. Potser els salaris misèrrims o inexistents impedeixen que la renda pugui dependre de l'ocupació i

únicament de l'ocupació, entès aquesta en un sentit clàssic. La renda bàsica apareix com a mecanisme redistributiu de mínims que eviti l'exclusió econòmica i social d'una part cada vegada més gran de la ciutadania. Un concepte posat en discussió no només des de la dreta política, sinó també des de part de l'esquerra, ja que és un mecanisme que pot induir a fomentar el desistiment i crear una societat de persones subvencionades, que seria el contrari d'individus autènticament lliures i autònoms. La renda bàsica no pot ser un instrument per reduir a una part de la societat a la condició de pàries subvencionats que eviti la revolta social. Ha de ser, en tot cas, un mecanisme proporcionat, complementari, que no disminueixi els incentius individuals a construir cadascú la seva pròpia vida. Per fer-la possible, cal un nou paradigma tributari amb un terra de mínims per a l'impost de societats, obligant així les tecnològiques i les grans corporacions a cotitzar. Que a la darrera reunió dels països del G-7 s'hagi encarat el tema resulta significatiu i un bon punt de partida. Cal un nou pacte econòmic i social que renovi i posi al dia el que es va fer en el seu moment i va donar lloc a l'estat de benestar. Alguns elements destacats de l'establishment econòmic actual també comencen a advocar per establir mecanismes de repartiment de treball, tot i que això pugui afectar negativament la productivitat i la competitivitat en una economia global com l'actual. El benestar i la cohesió social haurien de ser valors superiors.

Xavier Menós

DE PAS

Demandar ajuda

I de cop, tot el teu món acaba col·lapsant-se per complet. Necessitaves cridar, però la por t'aturava a fer un primer pas. Dia a dia, has anat omplint la teva motxilla d'inseguretats en què les experiències del passat afegien un pes innecessari en el teu caminar. A la no-acceptació, a la por al que diran o pensaran de tu s'afegia els quilograms d'una armadura que, d'haver-la emprat nit i dia, va acabar per rovellar-se.

No ets el protagonista del llibre que glossa la vida d'un cavaller medieval a qui se li va oxidar la seva armadura, però ho podries ser.

L'única diferència és que tu, un fotògraf que ha sabut sobreviure en un món ple d'egos i de punyalades amigues, et vas convertir en un demiürg que, amb una bona il·luminació, sabia transformar l'òxid en or. Però tot era només una aparença.

Aquesta façana cofoia, segura de si mateixa, fins a un cert punt invencible, s'ha derruït amb els envans d'una pandèmia que ens ha forçat a tots a parar i

a tornar a escoltar una veu interior que havíem silenciada amb més soroll. El coronavirus va arribar amb l'etiqueta de la crisi sanitària.

A la falta de medicaments, vacunes i materials de protecció, els ciutadans només vam tenir una manera per protegir-nos: tancant-nos a casa. Amb l'aturada del nostre ritme de vida va arribar una crisi econòmica: atur, desnonaments, l'augment de la pobresa, van acaparar els titulars de la premsa d'arreu del món. Ara bé, el *hat-trick* del coronavirus no va acabar aquí: s'afegia una altra crisi: la salut mental.

Un dels primers a aixecar l'alarma sobre una emergència que començava a tocar a les nostres portes va ser Íñigo Errejón, qui, des del Congrés dels Diputats, va preguntar al president del govern si hi havia un pla de salut mental en preparació. El que va passar a continuació ja ho sabem tots: un diputat del Partit Popular el va interrompre cridant de manera despectiva "ves al metge!". Anar al psicòleg, estar acompanyat per

un professional que t'ajudi a entendre qui ets i que et doni pistes per desbrossar el teu camí de vida, sempre ha anat acompanyat d'un estigma, com va evidenciar aquest polític d'un partit amant de la *llibertat*. És cert: preferim mostrar a Instagram les nostres vacances sota l'ombra protectora d'una palmera a reconèixer que no passes per un bon moment personal. Sempre he pensat que escriure una columna en un diari de referència és un privilegi que va acompanyat d'una gran responsabilitat. Columna a columna he intentat compartir amb els lectors les experiències culturals que han posat llum al meu present.

Per això, avui vull afegir un granet de sorra per treure l'estigma associat a la salut mental. Perquè sí, jo també he trucat a la porta d'un professional perquè m'ajudi a navegar aquests temps plens d'incerteses. A la por a la tornada a una nova realitat (que em temo que no ens farà millors) necessito carregar-me d'autoconeixença per poder encarar amb més claror una nova etapa de la meua vida.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Miquel Moreno Gayoso

Només la intimitat és un espai real

ANIMAL DE BOSC

Autor: Joan Margarit

Editorial: Proa - Els llibres de l'Óssa Menor, 377

Lloc i any d'edició: Barcelona, maig de 2021

Nombre de pàgines: 104

Joan Margarit (1938-2021) fou un poeta, arquitecte i professor universitari a la UPC. El 1963 es donà a conèixer com a poeta en llengua castellana. Amb la publicació *L'altre ombra del mar* (Edicions 62, 1981) inicià la seva obra poètica en català –influenciat per l'amic Miquel Martí i Pol–: una trentena de llibres, alguns traduïts a diversos idiomes. El 2020 a *Poètica* reuní tots els seus textos teòrics, any en què realitzà una tria dels seus textos reunits a *Sense dolor no hauríem estimat*. Va ser guardonat, entre d'altres, amb els premis Rosalía de Castro (2008), XV Premi Jaume Fuster (2015), Premi Cervantes (2019) i Premi Reina Sofia de poesia iberoamericana (2019).

Animal de bosc és la seva obra pòstuma. Va deixar-la enllestida, abans del seu traspàs, per ser publicada tant a Proa com traduïda al castellà per a Visor. Presenta 77 poemes inèdits. “Vaig coneixent millor cada vegada / el bosc interior on un acaba sol...”.

Enclaustrat dins el propi silenci interior, ens aconduïx pels viaranys del seu fructífer soliloqui vers una serena, racional i realista visió del pas indiferent del temps, dels efectes de la vellesa en

les capacitats personals, de la funció evocativa de la memòria, del dolor per la pèrdua de dues filles, del progressiu aïllament del soroll mediàtic, de l'harmònica bonança que ens brinda la música o la pintura, de la fidelitat en l'amistat, del goig de saber-nos natura... Uns versos contundents i descarnats de reconciliació amb si mateix. El desconsol, la tristesa, l'autocompassió o el penediment no tenen cabuda en la darrera lírica de Margarit. Proclama l'amor i l'alegria des de l'inici de l'obra: amb la dedicatòria a la seva dona, Mari-ona Ribalta, “la Raquel de tota la meua obra”, i amb els darrers versos del primer poema *Dues nevades*: “Te'ls ofereixo. Per a mi és un any / dels més feliços de la meua

vida”. Actitud vitalista de Margarit que relaciono amb el poemari *Misteriosament feliç* (Proa, 2008). Com afirmava Jordi Llavina (diari *Ara*, 25-12-2020), “Margarit sempre ha defensat el compromís i l'aliança inextricable entre poesia i vida”. Idea que flueix a l'epíleg: “Faig un crit a mi mateix / com a una última oportunitat”.

Al poema homònim del títol del llibre (pàg. 22) llegim: “Perquè la poesia és, per a qui l'escriu, / aprendre a escriure's ell mateix. / Per a qui la llegeix és aprendre a llegir-se”.

Teresa Costa-Gramunt

L'arbre de Júpiter

CONVERSES AMB L'ARBRE DE JÚPITER

Autora: Fe Ferré Ferraté

Il·lustradora: Núria Jordán

Editorial: Comte d'Aure

Lloc i any d'edició: Barcelona, abril 2021

Nombre de pàgines: 168

És un goig acompanyar amb un pròleg un llibre com *Converses amb l'arbre de Júpiter* (Editorial Comte d'Aure), de Fe Ferré Ferraté, del qual extrec aquests fragments:

“Arrela't i vola” és un vers de Fe Ferré Ferraté que resumeix de manera molt viva i molt gràfica l'esperit que recorre el llibre de poemes *Converses amb l'arbre de Júpiter*. L'arbre de Júpiter, que és tant com dir l'arbre de Zeus, ja que Júpiter és el nom romà d'aquest déu grec pare dels déus olímpics, és originari d'Orient. El trobem sovint com un arbre de jardí que quan és el temps s'il·lumina amb les seves flors blanques, roses, malva o porpra. L'arbre de Júpiter aguanta ferm les glaçades tant com vol sol i floreix a l'agost.

En la figura de l'arbre en general veiem una imatge del curs de la vida així com de la naturalesa humana que queda reflectida en les arrels, la saba, les branques, les fulles, les flors i els fruits. L'arbre, doncs, com a espill de nosaltres mateixos quan ens plantem drets i estenem els braços o els enlairem, i, per tant, també l'arbre com a imatge d'un “tu” amb qui

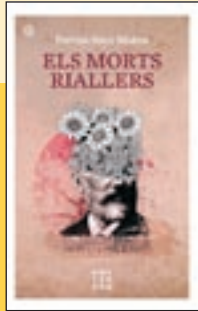
comunicar-se i conversar de la mateixa manera que conversem amb la nostra ànima, que és personal i universal al mateix temps. És així com la poeta ho sent en els seus versos quan escriu: “Respiro. I és que l'aire també soc jo”. O: “Jo també soc riu, cant i somni” i “esdevinc horitzó”. Un dolç i intens sentiment panteista, una identificació amb la naturalesa, amara *Converses amb l'arbre de Júpiter*.

Emmirallada en el devenir de la vida cíclica de l'arbre de Júpiter, al seu llibre de poemes Fe Ferré Ferraté conversa amb un arbre de Júpiter, en el seu cas, un arbre real, com Eugeni d'Ors conversava amb una figura femenina, Soledat, *alter ego* de la interioritat contemplativa i interrogativa pròpies del pensador, del filòsof, però també del poeta que transita pels camins de la transcendència, com ara és el cas de Fe Ferré Ferraté.

“Entre la terra i el cel em fas entendre la força absoluta de la vida”, diu la poeta a l'arbre de Júpiter en aquest diàleg que són els poemes que integren *Converses amb l'arbre de Júpiter*, que en una acurada edició s'acompanya d'unes precioses, delicades i imaginatives il·lustracions de Núria Jordán. *Converses amb l'arbre de Júpiter* és una fita significativa en la trajectòria poètica de l'autora.

NOVETATS EDITORIALS

'Els morts riallers'
Ferran Sáez
Amsterdam

Sigui d'assaig filosòfic o sigui de narrativa, un llibre de Ferran Sáez és jugar sobre segur. En aquest cas, la novel·la retrata l'anomenat *règim del 78* amb el fil conductor d'un personatge, l'editor Sebastià Rovira. L'any 1977 va publicar unes biografies per encàrrec de personatges *exemplars*. Quan en revisa dues al cap dels anys, ell mateix se sorprèn.

'El vincle més fort'
Kent Haruf
Ed. del Periscopi

Aquesta és la primera novel·la que va escriure Kent Haruf, autor de la celebrada *Trilogia de Holt*, on hi ha la llavor del seu estil. El relat arrenca a l'habitació d'un hospital rural de Colorado, on Edith Goodnough es recupera, amb un policia a la porta, acusada d'haver matat el seu germà. A través de la veu d'un veí, en sabrem la vida i el perquè.

'Moon Tiger'
Penelope Lively
L'Altra Editorial

Amb l'aval de premis tan prestigiosos com el Golden Man Booker a la millor novel·la de la dècada dels 80, arriba al català aquest títol. La seva protagonista és una escriptora de divulgació històrica, que en el llit de mort s'imagina escrivint una història del món. En realitat, però, està repassant la seva pròpia vida, la d'una dona forta i independent.

'Un diàleg imaginari'
Lluís M. Todó
Club Editor

Stendhal, Flaubert i Proust ocupen el podi imaginari de l'escriptor Lluís M. Todó. Amb ells hi estableix un diàleg imaginari. De l'autor de *La cartoixa de Parma* n'admira la facilitat d'escriure. Del de *Madame Bovary*, la capacitat de crear una obra que et canvia la vida. I del d'*A la recerca del temps perdut...* ell va ensenyar-li quines novel·les volia fer.

'Bruna. Una mirada trans'
Jaume i Xavier Cela / La Galera

Un escriptor de literatura juvenil i un especialista en estudis de gènere uneixen esforços en aquest relat, que surt coincidint amb el mes de l'Orgull LGTBI. El seu protagonista és en Bru, un adolescent insatisfet amb ell mateix, en qui la identitat de gènere i el cos no encaixen. I que haurà de trobar el seu propi camí per sortir de l'armari.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Escola de Cantonigròs

“Aviat es va instal·lar tothom als llocs que hi havia disposats per a celebrar la festa del certamen: la proclamació i el repartiment de premis. A l'interior de l'escola només hi cabia la presidència, les autoritats, més nombroses del que he dit perquè hi havia les de caràcter local i altres que sempre s'hi afegeixen, els jurats del certamen, els organitzadors i els premiats. Tots plegats fèiem de públic sota teulada; el petit local quedava atapeït: no hi cabia ni una agulla; la resta de públic en gran quantitat eren al prat extens que voltava l'escola i escoltaven l'acte a través d'uns bons altaveus. Tinc una foto del moment que jo llegeixo els poemes premiats. A la presidència hi ha el bisbe, l'abat, el canonge, el rector del poble i, encara que no es distingeix prou bé, el secretari del jurat, que era Joan Triadú. El certamen es va descabdellar per ordre de la importància dels premis. El primer, ja citat, el designaven Premi “Per comprendre” i anava destinat al millor llibre en català publicat l'any 1962. Va pujar a rebre'l Salvador Espriu amb aquella solemnitat que gastava en moments d'aquest tipus i va llegir tres poemes. Després va venir el Premi Rosselló-Pòrcel, el que m'havien concedit a mi. També em van dir que llegís tres poemes i així ho vaig fer.”

Xavier Amorós

AUTOR
Xavier Amorós i Solà (1923)
OBRA
'Temps estranys'
Associació d'Estudis Reusencs, 2004
INDRET
Escola Parroquial
MUNICIPI
Cantonigròs
COMARCA
Osona

A l'interior de l'Escola Parroquial de Cantonigròs es van celebrar les primeres festes literàries. Triadú, assegut en el porxo, recrea el paisatge idíl·lic que des d'allí es contemplava. Xavier Amorós és dels pocs que han deixat testimoni, a banda de Triadú, de com funcionava la festa de Cantonigròs. Un fragment de les seves memòries n'aixeca acta. És avinent llegir-lo aquesta setmana, en què es commemora el 75è aniversari de la creació del Concurs Parroquial de Poesia de Cantonigròs.

PATRIMONICULTURAL.DIBA.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

179

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

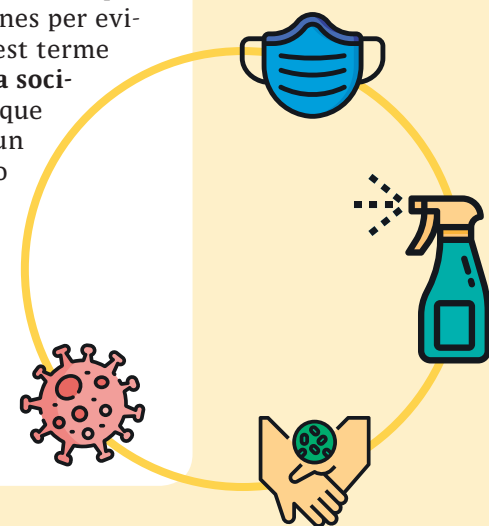
LÈXIC

Termes de la Covid

En el context de pandèmia que vivim, han aparegut nous termes als mitjans de comunicació, com ara **Rt**, que és la taxa de contagi i que mesura la velocitat d'expansió de la malaltia. Més concretament, calcula el nombre d'infeccions que pot causar una persona contagiada amb coronavirus –la *r* ve de l'anglès *reproduction number* i la *t* és el temps. Altres mots, ja coneguts o no tant, que s'han tornat rellevants són: **higiene** (que ve del francès *hygiène*, i aquest el va prendre del grec *hygieinón* 'salut'), **mascareta** o **màscara**, **rentat** o **rentada de mans**, **UCI** (unitat de cures intensives) o **gel hidroalcohòlic** (també conegut com a gel antisèptic, desinfectant o higienitzant).

També han pres rellevància **confinament**, **desconfinament** i **desescalada** (que és la reducció gradual de les mesures excepcionals adop-

tades per frenar la pandèmia de Covid-19). No ens pot faltar tampoc, encara que sigui odiosa, però absolutament necessària, la **distància de seguretat** o **física**, que fa referència a l'espai que hi ha d'haver entre dues persones per evitar el contagi d'una malaltia. Aquest terme no s'ha de confondre amb **distància social**, que es fa servir en la psicologia i que és la 'separació d'una persona o d'un grup respecte a altres persones o grups'. El culpable de tot plegat és el **SARS-CoV**, de l'espècie coronavirus, relacionat amb la síndrome respiratòria aguda greu. Per acabar, no podem oblidar la **vacuna** (o el **vacci**, aquest últim usat per alguns, pocs, mitjans de comunicació).

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

L'egocentrisme periodístic

Quan anava a estudi, sempre que hi havia una conversa entre diversos companys n'hi havia un en concret que donava la raó a pràcticament tot el que es deia, de manera que en cas que hi hagués opinions contraposades ell havia de fer equilibris per posicionar-se a favor dels que deien blanc i també dels que deien negre. I si hi havia una tercera opinió es convertia en un mag del llepaculisme per encaixar-hi la seva benedicció. Aquest company, evidentment, era un merda i ho ha seguit sent en el decurs de la seva vida. El que més m'estranya és que no s'hagi dedicat a la política.

Hunter S. Thompson, l'inventor del periodisme gonzo, va ser l'antítesi de la grisor. L'any 1970, el millor amb diferència de la meua vida, va presentar candidatura a xèrif del comtat de Pitkin, de l'estat de Colorado, amb un partit que portava l'inequívoc nom de *Freak Power*. Malgrat plantejar un programa amb propostes tan visionàries com aterrar els edificis alts que priven la visió de les muntanyes, canviar el nom de la fastigosa Aspen per Ciutat Gorda, o bé despenalitzar el consum de drogues, gairebé va aconseguir derrotar el seu antagonista republicà.

Amb aquest antecedent no és estrany que Thompson, que ja es dedicava al periodisme tot i haver estat acomiadat de diverses revistes i que havia escrit a inicis dels seixanta la brillant novel·la *El diari del rom*, que no va ser publicada fins a final de segle, anés un pas més enllà i estigués en l'epicentre del periodisme que situa l'autor en el centre absolut de la narració. Per aconseguir-ho no va estalviar alcohol, estupefaents o provocacions gratuïtes, que

posteriorment es van convertir en autèntiques *delicatessen* pels seus lectors. Diu la llegenda que el seu primer article utilitzant aquesta tècnica va esdevenir quan a punt d'acabar-se el termini per enviar-lo a l'editor de la revista esportiva *Scanian's Monthly*, va arrencar els apunts que havia pres i els va ensobrar sense fer-hi cap retoc, i així i tot van felicitar-lo.

La involució del periodisme ha provocat que cada vegada sigui més complicat trobar autors interessants. La rèplica a imatge i semblança del lloro més estúpid ha fet que les capçaleres de premsa es trobin més còmodes davant d'un imbècil que copia els comunicats oficials d'ajuntaments i empreses que no pas de qui els pot posar en un compromís. Per això m'estranya que el meu company d'escola no es dediqués a la política o, en el cas de saber llegir i escriure, al periodisme.

22 d'octubre de 1998

Simon & Schuster publica *The Rum Diary* gairebé mig segle després de ser escrita per Hunter S. Thompson

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

JOHNNY CASH

'Unearthed'

American Recordings, 2003

A finals del segle passat, Johnny Cash era una antiga figura del country i del folk amb desenes de discos sublimes a l'esquena; això sí, la seva hora ja havia passat. Però el 1992 es va trobar amb el productor Rick Rubin i en els següents 10 anys van gravar cinc discos que van enamorar petits i grans. I el 2003 van fer una mena de resum, amb algunes versions diferents i alguns temes nous, i el resultat és aquest meravellós *Unearthed*, editat el novembre del 2003, dos mesos després de la mort de Cash. El mateix cantant el considerava el seu testament musical. No és un disc, sinó una caixa o box set amb un llibret de 100 pàgines i cinc CD. Cançons pròpies, antigues i noves, versions de temes de gent com Cat Stevens, Bob Marley, Depeche Mode, Neil Young, Nick Cave, etc. cobren un nou sentit en la poderosa veu de Cash i la instrumentació en bona part aportada per

Tom Petty i els seus Heartbreakers. En algunes temes fa un duo amb algunes figures, com Joe Strummer dels Clash, el mateix Nick Cave, Glen Campbell, Willie Nelson, Fiona Apple, Carl Perkins... Un luxe. En cançons com "Hurt", una tema impressionant dels Nine Inch Nails, Cash ja estava molt malalt, tal com queda palès en el vídeo clip de promoció, que encongeix el cor. En total són una vuitantena de cançons per assaborir en qualsevol moment del dia, perquè hi ha de tot per triar.

EL TEST

Andreu Coll (Els Tranquils)

Primer instrument que vas tocar? El primer instrument que vaig intentar tocar va ser el flabiol, però no n'he acabat d'aprendre mai. **Primer grup del qual vas formar part.** Vaig cantar a la coral Esplet de Vic. La dirigien en Joaquim Maideu i en Pere Sellarès. **Primer disc que et vas comprar?** No recordo quin però devia ser algun de La Trinca. M'agradaven molt i fins i tot els havia anat a veure d'amagat a la sala La Conxa de Vic. **Quants discos tens?** 300 o 400 LP i entre 400 o 500 CD. Entre tot, un miler. **Salva'n tres.** Un de música de Nadal de James Last Orchestra, l'*Oratori de Nadal* de J.S. Bach i algun de Vangelis. **Un concert (com a públic) per recordar.** Pink Floyd. Els he vist dos cops.

NOTES

Tornen els grans festivals amb el Canet Rock i el Cruïlla

Ja no queda cap entrada per assistir aquest dissabte al Canet Rock. 22.000 persones seran al Pla d'en Sala sense distància de seguretat, ballant i cantant com si fóssim a l'estiu del 2019, però amb mascareta. Això sí, per accedir al festival, a part de l'entrada, farà falta un test d'antígens que hagi donat negatiu que val 7 euros pel qual els assistents ja poden demanar hora a 14 punts (Canet de Mar, Barcelona, Girona, Vic o Granollers, entre d'altres) per fer-se'l el mateix dia abans de desplaçar-se cap a Canet. Pel que

fa als concerts, el festival arrencarà a les 6 de la tarda amb Lildami seguit de Jazzwoman i Suu. A 1/4 de 9 del vespre, pujarà a l'escenari Josep Maria Mainat (La Trinca) per fer no se sap ben bé què i després ja començaran els plats forts amb Stay Homas, Miki Nuñez, Doctor Prats, Ciudad Jara, Zoo, Buhos, Roba Estesa, Itaca Band i, a 1/4 de 6 del matí, quan el sol ja despunti, els fans de l'astre rei podran gaudir d'Oques Grasses. *Fans del sol...* Aquest sistema del Canet Rock s'aplicarà fil per randa el cap de setmana que ve al Cruïlla de Barcelona, que es farà al parc del Fòrum, i pel qual encara queden algunes entrades a la venda. El festival també serà multitudinari i qui vulgui fer-hi cap haurà de presentar un test d'antígens que es pot fer el mateix dia, just abans d'entrar, al Centre de Convencions Internacional de Barcelona (CCIB). El Cruïlla dura de dijous a dissabte i si algú vol anar-hi els tres dies caldrà que es faci tres tests. Un per dia. Entre d'altres, al festival hi actuaran Amaral, Leiva, Izal, Sopa de Cabra, Dorian, Morcheba o Delafé. Finalment, doncs, tornen els grans festivals.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

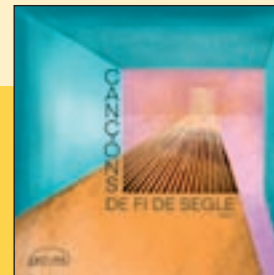
BIFLATS 'Fanfarrona!'

Biflats és una curiosa cobla amant de la música balcànica que es van inventar el compositor Xavi Pendón i el lletrista Edgar Masegú (Pulpopop) l'any 2015. Des de llavors han editat dos discos i ara presenten el tercer, *Fanfarrona!*, on continuen convidant el personal a ballar i a la disbauxa amb una sonoritat que tant recorda Goran Bregovic com la desacomplexada cobla Contemporània. L'àlbum té 14 talls, arrenca amb "La rumba del Ter", on reivindiquen el cabal fluvial, i segueix amb "Pixapins", on canten a la preservació de la costa. Compromès i divertit.

ENRIC LÓPEZ 'Fràgil'

Fins ara, *Fràgil*, discogràficament parlant, era un àlbum d'Els Pets editat l'any 2010. A partir d'aquesta setmana, també és el títol del disc de debut d'Enric López, un bateria que havia tocat amb Cuñados Violentos, Pinkponi o Gerani, entre d'altres, i que ara s'aventura a fer de cantant i compositor. El disc té 10 cançons on s'alternen el castellà i el català inspirades sobretot, pel que fa a temàtica, en fragments de la quotidianitat. Pel que fa a so, sí que té una retirada amb el *Fràgil* d'Els Pets. Pop endreçat i preciosista per a públic adult. López, però, no és Lluís Gavaldà.

JOAN-PAU CHÁVEZ 'Cançons de fi de segle. Volum 1'

I si abans parlàvem d'Els Pets ara hi tornem. I és que el seu teclista, Joan-Pau Chávez, acaba de treure un interessant i curiós disc titulat *Cançons de fi de segle* on revisa en clau pianística i minimalista algunes de les cançons més conegudes del repertori nostrat de les darreres tres dècades. Entre d'altres, sonen *Boig per tu*, de Sau, *El vol de l'home ocell*, de Sangtraït, *Clava't*, de Doble Buble, o *S'ha acabat*, d'Els Pets. Al títol hi ha un peu explícit on posa *Vol. 1*. Si va bé, doncs, d'aquí a un temps hi haurà una segona entrega que ampliarà les sis peces actuals.

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

NOVETATS DEL

Una samarreta amb 5G que salva vides

Els anomenats *wearables* des de fa anys que són els principals atractius de les grans fires de tecnologia. Igual que també ho ha estat del Mobile World Congress que s'ha celebrat a Barcelona fins aquest divendres. El gran producte estrella ha estat la samarreta que ha presentat l'empresa xinesa ZTE. Batejada amb el nom de YouCARE és fruit

de la col·laboració amb la Creu Roja italiana i està carregada de sensors que permeten salvar vides. Aparentment és una samarreta amb els sensors integrats, però sense components metàl·lics, i que aparentment es podria confondre amb una peça normal de vestir. A més a més, es pot rentar sense prendre més precaucions que amb una altra samarreta.

El nou *wearable* és capaç de detectar

YouCARE, de la xinesa ZTE, és una peça tèxtil plena de sensors que controlen l'usuari en temps real

multitud de paràmetres, començant per la freqüència cardíaca, la respiració, la temperatura corporal o l'esforç muscular. La petita unitat de control integrada, centralitza la informació i l'envia amb tecnologia 5G cap al telèfon mòbil o *smartwatch* de l'usuari.

“La idea es poder monitoritzar la salut de las persones sanes i també de las persones

que ja tenen problemes, per poder vigilar el seu estat i actuar amb rapidesa”, expliquen des de ZTE Espanya. El control permanent dels diferents sensors permet anticipar-se i actuar ràpid quan hi ha problemes. Els sensors permeten detectar situacions d'ansietat, quan s'altera la respiració

o canvis en la freqüència cardíaca (amb un electrodiagrama continu) que avisarien de possibles complicacions al cor. És un nou exemple de com la tecnologia es pot unir amb la ciència i la medicina per ajudar a salvar vides.

Tocar superfícies comunes cada cop és menys habitual. Durant la pandèmia s'ha evidenciat encara més la quantitat de virus que es poden acumular en pantalles i panells tàctils i l'ús de tecnologies sense fils és cada cop més habitual. Fins ara la tecnologia de control per veu havia anat guanyant terreny però ara es fa un pas més. La marca navarresa de cafeteres Azkoyen i la basca Irisbond han unit esforços per posar en marxa la primera màquina de cafè amb *eyetracking*, és a dir, amb seguiment de la visió. De moment encara és un projecte pilot però la màquina controlada només amb la mirada ja és una realitat.

El MWC també ha estat el lloc escollit per fer la presentació d'aquest nou sistema: una cafetera d'altres prestacions com la Vitro M5, que pot oferir diferents tipus de cafè, acompanyada d'una pantalla. Però la pantalla no cal tocar-la, només fixar la vista en un punt concret. El sensor de seguiment de la mirada,

amb tecnologia d'infrarojos, fa la resta. Hem de mantenir la mirada durant uns segons sobre el mateix punt. Sabrem que ho estem fent bé perquè ens sortirà un cercle que s'anirà completant mentre mantenim la mirada. Si deixem de mirar, el procés s'atura. Un cop escollit el cafè, i confirmat en una pantalla posterior, la màquina comença a fer-lo. Tot sense haver tocat cap botó ni pantalla.

El sistema de seguiment de la mirada, de la companyia basca Irisbond, és una barra complementària que s'afegeix a sota

de la pantalla. Ara només queda per veure si el control de màquines amb la mirada s'acaba convertint en un estàndard més i es popularitza i fa el salt a més aplicacions. Una tecnologia que ja s'aplica en pacients amb paràlisis o malalties com l'ELA.

Amb tecnologia d'infrarojos es fa el seguiment de la mirada sobre una pantalla i es poden accionar menús

Demandar un cafè amb la mirada

Telèfon fix amb ànima de mòbil

La primera pregunta és òbvia. Què hi pinta un telèfon fix i de sobretaula al Mobile World Congress? La resposta no és instantània però té explicació. I cal trobar-la en la companyia gallega Cocomm, que ha portat al MWC un telèfon que va molt més enllà de ser un telèfon fix, tot i que en aparença pugui semblar-ho. De fet, el punt essencial és que funciona

amb tecnologia 3G, 4G i aviat amb 5G. Això converteix aquests telèfons de sobretaula en transportables i amb la capacitat de muntar una oficina a qualsevol lloc. D'aquesta manera es pot reproduir

l'estructura d'empresa a les cases dels treballadors, transferint trucades entre terminals a les diferents extensions que ja existeixen a l'empresa o contestant al mateix número

Funcionen amb tecnologia 4G i permeten reproduir l'estructura d'una empresa des de casa dels treballadors

de l'oficina. En un moment d'augment del teletreball, és una solució més per posar facilitats als treballadors.

A més a més, el terminal també fa les funcions de mòdem i per tant permet crear una xarxa per connectar-se a internet. Els terminals també disposen d'una pantalla a tot color des de la qual es poden fer videotrucades i funci-

onen amb sistema operatiu Android. Tot sense cables i, per tant, sense costos d'instal·lació ni la necessitat de fer obres.

Des del centre de Santiago de Compostel·la, Cocomm desenvolupa aquests telèfons fixos amb ànima de mòbil, que volen trencar amb la concepció diferenciada dels dos models. Abans de la pandèmia Cocomm ja tenia el 70% de quota de mercat en el seu sector a Espanya. Ara ho fa de la mà de Movistar, Vodafone o Orange, que els tenen als seus catàlegs de venda a empreses.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

UN CLIMA INNOVADOR FRED

La mateixa setmana que el Mobile World Congress es converteix en un aparador de les novetats –més de connectivitat que no pas d'aparells– de les grans multinacionals tecnològiques (no pas totes, i amb absències més que notables), amb l'aparença que Barcelona, i Catalunya, és la punta de llança de la innovació, els rànquings europeus posen de manifest que el paper que tenen la ciutat i el país en aquest àmbit és més d'aparador que de veritable motor. La suposada capital mundial de la telefonia mòbil i de les innovacions de connectivitat figura en una discreta posició intermèdia en aquests rànquings sobre innovació a escala europea i, a l'Estat, és superada pel País Basc i per Madrid.

Fins que els fets no demostrin el contrari, les afirmacions sobre el clima bon innovador de Barcelona i Catalunya són més una percepció benintencionada que no pas una realitat que traspassi a les dades. Tampoc no és del tot estrany, perquè el marc estatal tampoc no acompanya gaire a la creació d'aquest clima innovador. Espanya figura al lloc 16è entre els 27 estats membres de la Unió Europea en el conjunt d'indicadors que la Unió Europea utilitza per determinar quins són els països més innovadors del club. En l'anterior rànquing, estava situada en la 14a posició, però països que tenien una consideració d'emergents en aquest àmbit, com Eslovènia o Malta, li han acabat passant al davant.

Quan l'informe passa a referir-se a les regions (un qualificatiu que s'ha d'entendre més com a geogràfic que com a polític), Catalunya surt mal parada en termes d'innovació per l'escassetat de polítiques d'aquest àmbit en les pimes, una inversió també escassa tant de l'àmbit públic com privat, i el nombre reduït de treballadors que les empreses tenen destinats a recerca i innovació. Sí que és cert que les posicions de registres de marques comercials –és a dir, la protecció davant possibles còpies de productes– és elevat a Catalunya.

Les dades del Regional Innovation Scoreboard situen Catalunya un esglaó per sota del que considera innovadors forts, lluny dels líders en innovació d'algunes regions escandinaves i centre-europe-

es. Una consideració d'innovador moderat avançat que no acaba de quadrar amb alguns discursos oficials, presos pel cofoisme, i més propis d'un paper més d'aparador visualment enlluernador que de rerebotiga ben assortida. Els indicadors apunten a un ascens de la innovació, però molt més lent que la mitjana europea, de manera que en la fotografia final Catalunya apareix en posicions més endarrerides.

Aquesta evolució es correspon amb un context en el qual el país va perdent teixit industrial i, per tant, el motor de la innovació és menys imprescindible. També és el fruit del tipus de recerca que s'ha estès. A Catalunya es fa recerca bàsica, perquè en el món acadèmic i universitari es tendeix a premiar més una publicació amb moltes cites que una recerca que hagi incidit en la millora de processos productius. No es tracta de menystenir la recerca bàsica, sinó d'aconseguir que una part més important dels recursos públics comencin a orientar-se cap al sector empresarial. En declaracions al diari *La Vanguardia* l'expert en qüestions d'innovació i professor d'Esade Xavier Farràs reflexiona sobre la dificultat d'avançar en el camp de la innovació quan només el 0,18% del pressupost de la Generalitat es destina a l'R+D empresarial o, el que és equivalent, a obtenir "efectes multiplicadors" de la recerca i el desenvolupament.

A Catalunya, com a l'Estat, el diagnòstic és similar any rere any. Hi ha descoordinació entre la recerca que es porta a terme i el sector empresarial. I, en el cas de l'Estat, la distància entre el que es con-

sideraria òptim que s'invertís en recerca i desenvolupament respecte del PIB cada vegada és més reduït. Mentre que a Europa, de mitjana, es destina el 2,13% del PIB a R+D, a l'Estat, el percentatge queda limitat a l'1,25%. De nou, l'incompliment dels pressupostos és un element clau en aquesta evolució. El que hi ha previst destinar a aquestes polítiques d'innovació quan s'estan elaborant els pressupostos no s'arriba a complir. Per exemple, l'any passat només es van executar accions per valor de 3.667 milions d'euros, quan el que hi havia pressupostat –l'Excel ho aguanta tot– era de 7.044 milions.

El clima innovador no acaba d'escalfar-se, ni a Catalunya ni a tot l'Estat, tot i que hi hagi avenços en aspectes com la digitalització –un paràmetre que els estudis europeus han incorporat aquest any– o la recerca científica. Amb el Mobile, les iniciatives més innovadores s'exposen a Barcelona. Convindria que les polítiques públiques –amb la complicitat del sector privat– contribuïssin a aconseguir que aquestes novetats no només estiguin de pas quatre dies l'any.

INDICADORS

Reducció d'hipoteques

El nombre d'hipoteques formalitzades a Catalunya ha baixat aquest mes d'abril respecte del març en el 18,8%, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística. Les 5.343 hipoteques formalitzades sí que superen, en canvi, les que es van concedir el 2020 a les mateixes altures de l'any. És un creixement del 23,6% molt marcat pel context de confinament per la pandèmia que es produïa ara fa un any.

Més contractació estival

Catalunya serà la comunitat de l'Estat que més ocupació crearà aquest estiu, segons Adecco. Aquest territori crearà 209.600 nous llocs de feina entre juny i setembre, un increment interanual del 18%. D'aquests, 27.000 llocs de feina estaran vinculats a la campanya de rebaixes, el 16,7% més respecte al mateix període de l'any passat. Són dades de les previsions de l'empresa Adecco.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

La importància del com i el qui en la pràctica de 'mindfulness'

Per a les persones que se senten estressades, ansioses o deprimides, la meditació pot ser una manera de trobar una mica de pau emocional.

S'ha demostrat que els programes de meditació estructurats basats en l'atenció plena, en què un instructor capacitat dirigeix sessions grupals regulars amb meditació, són efectius per millorar el benestar psicològic.

Un nou estudi va desglossar els diferents factors terapèutics dels programes de meditació basats en l'atenció plena i va descobrir que els efectes de l'instructor i el grup solen ser més importants que el tipus o la quantitat de meditació practicada.

Aquest treball va ser recolzat pels Instituts Nacionals de Salut, el Centre Nacional de Salut Complementària i Integrativa i l'Oficina d'Investigació en Ciències Socials i del Comportament, l'Institut Ment i Vida i la Iniciativa d'Estudis Contemplatius de la Universitat de Brown.

Willoughby Britton, professor assistent de psiquiatria i comportament humà a la Universitat de Brown que va dirigir l'estudi, diu que els programes de meditació basats en l'atenció plena sovint operen amb la suposició que la meditació és l'ingredient actiu, però es presta menys atenció als factors socials inherents a aquests programes, com el grup i l'instructor.

Britton dirigeix el Laboratori de Neurociència Clínica i Afectiva a Brown, que investiga els efectes psicofisiològics i neurocognitius de l'entrenament cognitiu i les intervencions basades en l'atenció plena per als trastorns de l'estat d'ànim i l'ansietat.

Britton va dirigir un assaig clínic que va comparar els efectes de la meditació d'atenció enfocada, la meditació de monitorització oberta i una combinació de totes dues sobre l'estrès, l'ansietat i la depressió.

La resposta a la pregunta d'investiga-

ció original va ser que el tipus de pràctica importava, però menys del que s'esperava.

L'atenció enfocada, que també es coneix com a *pràctica de tranquil·litat*, va ser útil per a l'ansietat i l'estrès i menys útil per a la depressió; el monitoratge obert, que és una pràctica més activa i estimulante, semblava ser millor per a la depressió, però pitjor per a l'ansietat.

Hi ha una gran quantitat d'investigacions psicològiques que mostren que la comunitat, les relacions i l'aliança entre l'instructor o instructora i el practicant són responsables de la majoria dels resultats en molts tipus diferents de teràpia.

Les troballes van mostrar que les qualificacions dels instructors van predir canvis en la depressió i l'estrès, les qualificacions grupals van predir canvis en l'estrès i l'atenció plena, i la quantitat de meditació formal com, per exemple, reservar temps per meditar amb un enregistrament guiat, va predir canvis en l'ansietat i l'estrès, mentre que la quantitat de pràctica informal d'atenció plena com prestar atenció a l'experiència del moment present durant el dia no va predir millores en la salut emocional.

En una troballa sorprenent, l'equip també va descobrir que la quantitat de pràctica de l'atenció plena no contribuïa en realitat a augmentar l'atenció plena, ni a no jutjar i acceptar la consciència del moment present dels pensaments i les emocions. No obstant això, la vinculació amb altres participants del grup mitjançant l'intercanvi d'experiències va semblar marcar la diferència.

No es tracta tant de la pràctica com de la coincidència entre pràctica i persona.

Ser part d'un grup que implica aprendre, parlar i pensar sobre l'atenció plena de forma regular és la clau.

Les dades mostren que les relacions poden ser més importants que la tècnica i suggereixen que meditar com a part d'una comunitat o grup augmentaria el benestar.

A la fi, depèn del practicant que participa explorar i després triar quina combinació de pràctica, grup i mestre-instructor funciona millor per a ells.

Així que no és només què fer, si no com i amb qui fer, i viure la pràctica de l'ésser.

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 02-07-2021 al 08-07-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

T'entossudeixes a fer les coses a la teva manera, però és possible que no estiguis veient un problema tal com és. Abans de passar a l'acció, sospesa el que estàs a punt de fer.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Despeses inesperades poden modificar els plans que tenies. No permetis que el passat condicioni el futur. Hora de deixar enrere l'excés de prudència i fer un pas endavant.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

L'aspecte de Mercuri/Neptú inclina a no tenir clar el futur professional. Imaginació en grans dosis. T'anirà bé aprofitar aquest moment tan creatiu per escriure o meditar.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

L'aspecte de So/Urà impulsa els projectes més personals, aquells en què poses el millor de tu. La relació amb el pare o una figura d'autoritat comença a fluir millor.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Compte amb els malentesos amb amics. Deixa les coses ben clares per evitar embolics. Venus amb Mart afavoreix les qüestions sentimentals o aconseguir els teus propòsits.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Romanticisme amb la parella. Si tens un negoci a mitges amb algú, no deixis assumptes sense resoldre, sigues ben clar. Si has de signar documents, llegeix la lletra petita.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

La conjunció de Venus amb Mart et pot fer sentir una mica impacient. Vigila amb les compres, podries gastar més del compte. Tens ganes d'emprendre, et sents lluitador.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Tot i les decepcions que has patit en l'amor i la por a enamorar-te, tens sentiments vers algú i voldries expressar-ho. Si tens negoci propi, les coses es tornen a moure.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Sents que has finalitzat un cicle de la teva vida. Si no et trobes bé o tens alguns problemes per dormir, no ho deixis passar i posa-hi remei per evitar complicacions.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

La forta atracció amb algú et pot fer sentir insegur i no saps com reaccionar. No t'exigeixis tant i gaudeix del que sents. Sigues més conscient dels teus pensaments.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

No permetis que els problemes laborals afectin la teva vida personal. Converses aclaridores amb els fills. Si no tens parella, hi ha dues persones interessades en tu.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

A l'àmbit familiar caldrà ser prudent amb les paraules i no dir coses de les quals podries penedir-te. En l'amor podries estar donant una segona oportunitat a algú del passat.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Operación Camarón'

De Carlos Therón.

Una comèdia d'humor d'estiu

Inevitable pensar que estem davant d'una revisió del documental del sentit biopic de Jaime Chavarrí a la gran figura del 2005 on descobríem Oscar Jaenada. Però no, és una pel·lícula d'humor, o de riure, com anomenem a un seguit d'acudits del tot divers però que algú ha d'haver considerat que això faria aproximar el mite del cantautor flamenc a un públic no expert, o directament desconexador. Els referents són el Chiquito i el Sálvame. Carlos Therón fa funcionar la pel·lícula en cada un dels seus apartats, deixant potser la responsabilitat de la bis còmica del film als actors i que cadascú mostri la seva. Lloant la gràcia que fan alguns, a diferència dels *apellidos*, les entonacions i girs dels diversos idiomes d'espàny. La geografia gaudida amb naturalitat també fa sentir més còmodes actors com Julián López,

Natalia de Molina, Carlos Librado, Miren Ibarguren, o Julián Villagrán. Màlaga va ser la primera a detectar que no passaríem vergonya, que com a comèdia funciona i enganxa, almenys al principi, que és quan fa falta. Es tracta d'un *remake* d'una comèdia italiana, "Song e Napule" (2013) i com tot *remake* ha tingut més temps per preparar els diàlegs i elegir els actors. Film transgressor, però tampoc sense passar-se. Un músic tronat, desconegut en el món de la màfia; un policia novell que té el perfil ideal per infiltrar-se com a pianista als Lolos, amb una música flamenca *hortera*, cançons de Riki Rivera, i que acaba tocant a la festa de casament de la filla d'un traficant local. I com la música urbana, el country, que com el ball en línia que no ens agrada molt però el ballem.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Vic estrena la figura d'un lleó pel seguici per la festa major

Presentació de Lleó de la ciutat. Divendres, 2 de juliol, 20:30h.

Després d'haver de suspendre l'edició anterior, aquest dilluns va començar la festa major de Vic, que fins el proper 11 de juliol inclou prop d'un centenar de propostes. Una de les més destacades tindrà lloc aquest mateix divendres, amb el bateig de la figura d'un Lleó, que s'incorporarà de ple dret al seguici solemne del dia Sant Miquel, patró de la ciutat.

Dani Maneja, sol a Cardedeu

Dani Maneja. Concert i videoclip. Espai Cultural i Gastronòmic Tarambana, Cardedeu. Dissabte 3 de juliol, 18.00.

El músic de Cardedeu presenta amb força el seu projecte en solitari. El nou senzill, *Si vens amb mi*, parla de compartir projectes i moments perquè la vida tingui més sentit i sigui més intensa.

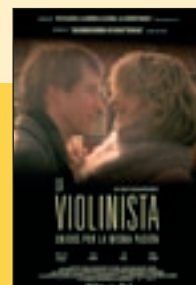
CINECLUB

'No matarás'

Catalunya, 2019. Dir.: David Victori
Dani, un bon noi que durant els últims anys de la seva vida s'ha dedicat exclusivament a tenir cura del seu pare malalt, decideix reprendre la seva vida després de la mort d'aquest. Just quan ha decidit emprendre un llarg viatge, coneix Mila, una noia tan inquietant i sensual com inestable, que convertirà aquella nit en un autèntic malson.

ALTER CINEMA
8 de juliol, 20.30h
Cinema al Casal de Torelló

'The violin player'

Finlàndia, 2018. Dir.: Paavo Westerberg
Explica la història d'una reputada violinista que després d'haver patit un accident i haver-se quedat incapacitada per continuar tocant el violí, tractarà d'adaptar-se a una nova vida dins el món de l'ensenyament. Reflexiona sobre la comunicació entre les persones que hi ha en el nostre dia a dia.

AC GRANOLLERS
2 i 4 de juliol, 19h
Cinema Edison - VOSC

CINEMES

4 CHICOS Y ESTO

Regne Unit 2020. Dir. Andy De Emmony. Amb **Teddie Rose Malleson-Allen i Pippa Haywood**. Fantàstic. Un matrimoni i els seus quatre fills estan a punt de gaudir d'unes vacances en família. Per a això, acaben allotjant-se en la mansió del senyor Trent, un lloc que alberga centenars de criatures dissecades i grans relíquies centenàries. Durant una visita a la platja, els quatre nens descobreixen per accident una petita criatura que ràpidament es converteix en el seu amic inseparable. Però aquest petita espècie d'animal té un talent molt especial: concedeix desitjos. Els nens aniran gaudint cadascun dels seus desitjos. No obstant això, quan el comte Trent s'assabenta d'aquest descobriment farà tot el possible per a fer-se amb ell.

A TODO TREN: DESTINO ASTURIAS

Espanya 2021. Dir. Santiago Segura. Amb Santiago

Segura i Leo Harlem.

Comèdia. Quan Ricardo, pare responsable bolcat en el seu fill, decideix portar-lo a un campament a Astúries amb tren nocturn, alguns pares proposen que sigui ell qui porti diversos dels seus fills. No obstant això, no compten que en l'últim minut l'acompanyi Felipe, avi de dos dels nens, un tipus extravagant i irresponsable. Quan el tren arrenca sense Ricardo ni Felipe però amb els nens sols dins, començarà una absurda persecució per part del pare i de l'avi per atrapar el tren, i un eixelebrat viatge per part dels nens on faran totes les entremaliadures que no s'atrevien a fer davant dels grans.

CRUELLA

EUA 2021. Dir. Craig Gillespie. Amb **Emma Stone**. Comèdia. Cruella de Vil en carn i os, una altra vegada. La icònica malvada de *101 dàlmates*, amb el cabell tenyit meitat de blanc i l'altra meitat de color negre, i amant incondicional de les pells, és la protagonista d'aquest film. La pel·lícula narra els orígens de Cruella diversos anys abans dels esdeveniments que passaven en el clàssic de Disney. Descobrirem com Cruella es va tornar tan freda i retorçada, a més de com va néixer la seva obsessió per les pells?

EL OTRO GUARDAESPALDAS 2

EUA 2021. Dir. Patrick Hughes. Amb Ryan

Reynolds, Salma Hayek i Samuel L. Jackson.

Acció. Seqüela d'*El otro guardaespaldas*. El guardaespalles Michael Bryce i l'assassí a sou Darius Kincaid tornen a la càrrega en una nova missió per garantir la pau i l'estabilitat a Europa. Bryce, encara sota recerca i sense llicència, gaudeix d'un any sabàtic, quan Sonia Kincaid, la impulsiva i perillosa dona de Darius, reapareix perquè l'ajudi a alliberar el seu marit i lluitar contra un complot mundial en el qual estan implicats un malvat grec i un cèlebre exagent.

EN UN BARRIO DE NUEVA YORK

EUA 2021. Dir. Jon M. Chu. Amb **Anthony Ramos i Corey Hawking**. Musical. Basat en el musical de Broadway, segueix un grup de veïns del barri Washington Heights de Nova York. El principal és Usnavi, l'amo d'un magatzem que va ser criat per la seva àvia i somia a tornar algun dia a la seva República Dominicana. L'àvia Claudia, que exerceix el rol d'àvia per a molts dels veïns del barri; Vanessa, de qui Usnavi està perdudament enamorat, i Nina, una vella amiga de Usnavi que torna al barri després de molt de temps, portant-li notícies inesperades als seus pares, són els qui han estat estalviant tota la vida per donar-li una millor educació acadèmica que la que ells van tenir.

ENVIDIA SANA

França 2020. Dir. Daniel Cohen. Amb **Vincent Cassel, Bérénice Bejo, Florence Foresti i François Damiens**. Comèdia. Léa, Marc, Karine i Francis són dues parelles d'amics de tota la vida. El marit masclista, la xicota cridanera... Tots ocupen el seu lloc en el grup. L'harmonia trenca el dia en què Léa, la més discreta de tots, els comenta que està escrivint una novel·la que es converteix en un èxit de vendes.

FAST & FURIOUS 9

EUA 2021. Dir. Justin Lin. Amb **Vin Diesel, Michelle Rodríguez i John Cena**. Acció. Dom Toretto porta una vida tranquil·la amb Letty i el seu fill, el petit Brian, però saben que el perill sempre aguaita. Aquesta vegada, aquesta amenaça obligarà a Dom a enfrontar-se als pecats del seu passat si vol salvar als qui més vol. L'equip es torna a reunir per a impedir un complot a escala mundial, liderat per un dels assassins més perillosos i millor conductor als quals s'han enfrontat; un home que a més és el germà desaparegut de Dom, Jakob.

OPERACIÓN CAMARÓN

Espanya 2021. Dir. Carlos Therón. Amb **Julián López, Natalia de Molina, Miren Ibarburen i Carlos Librado**. Comèdia. Desconegut en el món de l'hampa, amb aspecte de desgraciat i dots de concertista clàssic, Sebas, un policia novençà, és perfecte per a una perillosa missió: infiltrar-se com a teclista en Els Lolos, una banda carrinclona de flamenc-trap que tocarà en les noces de la filla d'un traficant local...

SPIRIT: INDOMABLE

EUA 2021. Dir. Elaine Bogan i Ennio Torresan Jr.. Animació. La vida de Lucky Prescott canvia per sempre quan es muda de la seva casa a la gran ciutat a un petit poble fronterer en el qual fa amistat amb un cavall salvatge anomenat Spirit.

UN LUGAR TRANQUILO 2

EUA 2021. Dir. John Krasinski. Amb **Emily Blunt, Millicent Simmonds i Noah Jupe**. Terror. Després dels fatals esdeveniments succeïts a la primera part, la família Abbot ha d'enfrontar-se als perills del món exterior mentre lluiten en silenci per sobreviure. Forçats a aventurar-se en el desconegut, aviat s'adonen que les criatures que cacen orientades pel so no són l'única amenaça que espera més enllà del camí de sorra. Seqüela de la reeixida producció *Un lugar tranquilo*.

CARTELLERA

CAMPRODON	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns			
Casal Camprodoní	Uno de nosotros	-	18.00 i 22.00	-			
TORELLÓ	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous			
El Casal	No matarás	-	-	20.30 (Cicle Gaudí)			
RIBES DE FRESE	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns			
Catalunya	Madame Curie	-	19.00	-			
RIPOLL	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns			
Comtal	Operación Camarón	-	17.15	19.00			
	En un barrio de Nueva York	-	19.30	21.30			
VIC	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dt. i dc.	Dijous	
Sucre	Expediente Warren: obligado...	20.00 i 22.20	18.20, 20.00 i 22.20	18.20, 20.45 i 22.20	18.20, 20.30 i 22.00	15.50 i 22.00	19.50 i 22.00
	Fast & Furious 9 (VOSE)	20.15	21.30	21.30	21.30	dt. 20.15 i dc. 21.30	21.30
	Cruella	17.45 i 19.30	15.50 i 19.30	11.35, 15.50 i 19.30	15.50 i 19.30	17.30 i 19.30	19.30
	Despierta la furia	22.10	19.35	19.40	19.40	22.00	-
	Fast & Furious 9	17.45, 18.40, 20.25, 21.20 i 22.00	11.45, 16.00, 17.45, 18.40, 20.25, 21.20 i 22.00	11.30, 12.55, 16.00, 17.45, 18.40, 20.25 i 21.20	16.00, 17.45, 18.40, 20.25 i 21.20	17.45, 18.40, 20.25 i 21.20	17.50, 18.40, 20.30 i 21.20
	4 chicos y esto (cat.)	18.00	15.45 i 17.30	11.30, 12.00, 15.50 i 17.30	15.50 i 17.30	18.00	17.55

El otro guardaespaldas 2	17.50	17.20 i 21.50	17.20 i 21.50	17.20 i 21.50	17.50 i 22.00	17.50 i 22.00
Envidia sana	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	-
Un lugar tranquilo 2	22.00 i 22.55	19.40 i 22.00	19.40 i 22.10	19.40 i 22.00	17.30 (dc.) i 22.00	22.00
Spirit: indomable (cat.)	17.45	13.15, 15.35 i 17.50	11.35, 15.35 i 17.55	15.35 i 17.55	17.45	17.45
Operación Camarón	20.15 i 22.15	15.45, 18.00, 20.30 i 22.30	15.45, 18.00, 20.00 i 22.15	15.45, 18.00, 20.00 i 22.00	20.00 i 22.00	20.00 i 22.00
Spirit: indomable	18.20 i 20.05	11.35, 16.00 i 18.20	11.50, 13.40, 16.05 i 18.20	16.05 i 18.20	18.10 i 20.05	18.10 i 20.05
En un barrio de Nueva York	-	15.45	15.45	15.45	-	-
A todo tren: destino Asturias	-	-	-	-	-	17.30, 18.25, 20.10 i 22.00
Raya y el último dragón (3D)	18.05	15.20	11.30 i 15.20	15.20	dt. 18.05 i dc. 19.20	19.20

LA GARRIGA	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	
Alhambra	Fast & Furious 9	18.30 i 21.00	16.30, 19.00 i 21.30	16.00, 18.30 i 21.00 (VOSE)	18.30 i 21.00

GRANOLLERS	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts	
Edison	La violinista	19.00 (VOSC)	21.00 (cat.)	19.00 (VOSC)	-
	En un barrio de Nueva York	21.00 (VOSE)	18.00	16.00 (VOSE)	-

GRANOLLERS	De divendres a dijous	
Ocine	Spiral: saw	16.00
	Fast & Furious 9	17.45 i 20.30 (dj. VOSE) / 18.30 i 21.15 / 18.00 i 20.45
	Fast & Furious 9 (Atmos)	17.00, 19.45 i 22.40 / 16.00, 19.00 i 22.00
	El otro guardaespaldas 2	16.30 / 21.45
	Operación Camarón	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15 / fins dimecres: 19.30 i 21.30
	Spirit: indomable	16.45, 18.30 i 20.15 / fins dimecres: 16.00 i 17.45
	Envidia sana	22.00
	A todo tren: destino Asturias	Dijous: 16.30, 18.15, 20.15 i 22.00
	Barbie y Chelsea; el ...	16.00
	Expediente Warren: obligado...	17.15 i 19.30 / 18.10, 20.20 (dj. no) i 22.30 (dj. no)
	Tom y Jerry	16.15
	Viuda negra	preestrena dijous: 21.00
	Los Croods 2: una nueva era	16.00
	Un lugar tranquilo 2	17.00 i 21.30
	Cruella	19.00 / 17.45 i 20.15
	4 chicos y esto	16.15 i 18.30
	Mandíbulas	20.45 / 16.15 i 22.40
	Despierta la furia	22.15

SANT CELONI	De divendres a dimecres	Dijous
Ocine	Un lugar tranquilo 2	16.00
	Spirit: indomable	16.00, 18.00 i 19.45
	Fast & Furious 9	16.30, 17.45, 19.30, 20.30, 21.30 i 22.30
	Tom y Jerry	16.30
	Operación Camarón	18.30, 20.30 i 22.30
	El otro guardaespaldas 2	16.00
	Cruella	18.00
	Expediente Warren: obligado...	20.30 i 22.35
	Viuda negra	-
	A todo tren: destino Asturias	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

HORIZONTALS: 1. Estirat com un dia de sense pa d'aquell que sembla un xiclet / 2. Causeu gran avorrimet, quan us ompliu de color. Sacerdot etruri que ja va endevinar que els bascos dirien adéu / 3. El gavatx. Trèvol amb certa olor de rèflex. Nevera mentidera / 4. Vint-i-nou de gener. Assumeixen el risc d'erigir-se en cercols de fusta per fer sedassos / 5. No entén bé quan el mal es queda enquistat. Grills a la cabeça / 6. Cul d'olla. Tan inofensiva com sembla, i és ella la culpable de l'acidesa del cítric. Cal d'ollu / 7. La centreeuropea més temuda en cas de guerra. El gran vomitador / 8. Descoordinació en la contracció. Zenit avocàlic / 9. Apologia de l'eliminació dels maçons Arbustos llandant entre les finques d'en Gascon i les basques / 10. Penjat a la paret del nano no acabarà de passar a la posteritat. Estireu la pota per darrere / 11. Paret de líquen. Cofre ple de gomes i llapis. Pou sense fons / 12. Sovint es fan servir per pagar tecnologia japonesa. Que estrany, ningú l'ha sentit... / 13. És molt més difícil tenir-ne que no pas opinió. Trajecte que segueix la brutalitat.

VERTICALS: 1. Aclamat per les flamarades no, cremat. La millor aplicació que té és la il·luminació / 2. Tot de joves, cap a llevant a fer el soldat. Operari del tèxtil que fa una feina de xapó / 3. Heus-lo aquí. Se'l veu fatigat per la feina a ca l'òptic. Insistència en la negativa / 4. Truc tan enginyós que fins pot fer focs. En plena contestació, pam, examen / 5. S'usen per tancar obrir. En cru poden ferir sensibilitats. Cul de cafè / 6. Aquest estràbic, en canvi, per ca l'òptic no hi ha passat. Damnicat per la pàtria o la santetat / 7. Al capdamunt. Facis confiança (i no cal que et prometis). El noi estrany de la Verònica / 8. Minerals a la banyera. Víctima del centralisme de Bagdad / 9. I aquesta, del de València, no pas d'Estocolm. La minoria turca més caducable de tota la Xina / 10. Vagó sense parets. A aquest fer-se sant encara el va abonyegar més. Dos de dues / 11. Galeria no forçosament a la presó. Si se'ns fa avorrit és perquè està endormiscat / 12. Sobresurt com entre fondes i hotels ho fa el ressort. Mató manipulat perquè faci força volum, com la Guillermina.

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

							1	8
	1					9		2
5		7	2		1			
		2		9		1		
	9		1	7	6	3		
6			4				7	
7		6			4		3	1
					5			
		9	6			2		5

Dificultat: fàcil

				6	1	4		
9		3			4			6
		4				5		
		9	1			7	6	
1			6					8
		7	9	2				4
4		5				6		7
3		1				9	2	5
				5	9		4	1

SOLUCIONS

1	4	9	6	3	7	2	8	5
2	8	3	9	1	5	7	6	4
7	5	6	8	2	4	9	3	1
6	3	1	4	5	2	8	7	9
8	9	5	1	7	6	3	4	2
4	7	2	3	9	8	1	5	6
5	6	7	2	8	1	4	9	3
3	1	8	5	4	9	6	2	7
9	2	4	7	6	3	5	1	8

Dificultat: difícil

2	7	6	5	9	3	8	4	1
3	8	1	4	7	9	2	5	
4	9	5	8	1	2	6	3	7
6	3	7	9	2	8	1	5	4
1	5	2	6	4	7	3	9	8
8	4	9	1	3	5	7	6	2
7	6	4	2	8	9	5	1	3
9	1	3	7	5	4	2	8	6
5	2	8	3	6	1	4	7	9

Dificultat: fàcil

1	A	L	L	A	R	G	A	S	S	A	T
2	F	L	O	R	I	U	A	U	G	U	R
3	L	E	T	R	E	F	L	E	N	E	
4	A	V	I	R	I	S	C	L	E	S	
5	M	A	L	F	I	X	A	L	L	S	
6	A	L	I	M	O	N	I	N	A	U	
7	T	X	E	C	A	C	R	A	T	E	R
8	A	R	I	T	M	I	A	Z	N	T	
9	A	P	O	S	O	U	E	S			
10	P	O	S	T	E	R	U	I	R	O	M
11	L	N	E	S	T	O	I	G	P	O	
12	I	E	N	S	I	N	A	U	D	I	T
13	C	R	I	T	E	R	I	R	U	T	A